

ข้อเสนอแนะทางนโยบายและบทสรุป

ในบทนี้จะ เสนอมาตรการทางนโยบายและบทสรุป ซึ่งจะประกอบไปด้วยหัวข้อสำคัญ 3 หัวข้อ (หัวข้อที่ 5.1-5.3) หัวข้อ 5.1 เป็นข้อเสนอแนะทางนโยบาย หัวข้อ 5.2 บทสรุป และหัวข้อที่ 5.3 เสนอแนวทางสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปที่ดินก็คือ การขาดข้อมูลที่ ใช้ประกอบการตัดสินใจในการปฏิรูปที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเกษตรน้ำฝน งานวิจัยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในพื้นที่เขตชลประทาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับโครงสร้างของพื้นที่เพาะปลูก การเกษตร ทั้งนี้เพราะพื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรน้ำฝน ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1

เพราะฉะนั้นงานศึกษาวจัยนี้จึงมุ่งศึกษาในพื้นที่เกษตรน้ำฝน โดยเลือกอำเภอแม่ทา เป็นกรณีศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อสรุปบางประการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาการ ปฏิรูปที่ดิน เป็นต้นว่า ฟาร์มที่มีการใช้แรงงานในครัวเรือนมาก (คือฟาร์มที่มีขนาดเท่ากับ 5.3 ไร่ หรือต่ำกว่า) มีการจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพในทาง เศรษฐกิจสูงกว่าหรือต่ำกว่าฟาร์มที่มี การใช้แรงงานจ้างมาก (คือฟาร์มที่มีขนาดสูงกว่า 5.3 ไร่ขึ้นไป) ศักยภาพสูงสุดของการจัด ฟาร์มที่มีการใช้แรงงานในครัวเรือนมากกับฟาร์มที่มีการใช้แรงงานจ้างมากเป็นอย่างไร แตกต่าง กันหรือไม่ ถ้าหากพบว่าฟาร์มขนาดใดมีประสิทธิภาพทาง เศรษฐกิจสูงกว่าหรือต่ำกว่า (นั่นคือ ประสิทธิภาพทาง เศรษฐกิจไม่เท่ากัน) ก็จะต้องทำการศึกษาวจัยว่าความแตกต่างทางด้าน ประสิทธิภาพทาง เศรษฐกิจนี้ เป็นความแตกต่างทางด้านประสิทธิภาพราคาหรือว่าประสิทธิภาพ ทางเทคนิคหรือทั้งสองประการ การจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพทางด้านราคาสูงกว่านั้นมีประสิทธิภาพ สูงสุดหรือยัง และอะไร เป็นสาเหตุของความแตกต่างทั้งหมดดังกล่าว ความแตกต่างเหล่านี้ สามารถทำให้หมดไปได้หรือไม่ และต้นทุนที่ทำให้ความแตกต่างดังกล่าวหมดไปจะต้องนำเข้ามา พิจารณาด้วย

ผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4 พบว่า ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของการจัดการฟาร์ม ทั้งสองแบบ คือแบบที่ใช้แรงงานในครัวเรือนมาก กับแบบที่ใช้แรงงานจ้างมาก มีค่าไม่แตกต่างกัน ฟังก์ชันการผลิตของการจัดการฟาร์มทั้งสองแบบก็ไม่แตกต่างกันด้วย นั่นคือตัวสัมประสิทธิ์ทั้งหลายของฟังก์ชันการผลิตซึ่งอยู่ในรูปของ Cobb Douglas เป็นตัวเดียวกัน ซึ่งสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพเชิงสัมพัทธ์ทางเทคนิคของการจัดการฟาร์มทั้งสองแบบไม่แตกต่างกัน

ทางด้านประสิทธิภาพราคานั้นสามารถแยกพิจารณาได้เป็นสองประเด็น คือประสิทธิภาพราคาสัมพัทธ์ หรือประสิทธิภาพราคาโดยเปรียบเทียบในการจัดการฟาร์มสองแบบ กับ ประสิทธิภาพราคาสมบูรณ์หรือประสิทธิภาพของฟาร์มที่มีการจัดการแต่ละแบบผลิต ณ. จุดที่ดีที่สุดให้กำไรสูงสุดหรือยัง ผลจากการวิเคราะห์พบว่าฟาร์มที่มีการจัดการแบบใช้แรงงานในครอบครัวมาก มีประสิทธิภาพทางด้านราคาเท่าเทียมกันกับฟาร์มที่มีการจัดการแบบใช้แรงงานจ้างมาก พร้อมกันนั้นฟาร์มที่มีการจัดการฟาร์มแต่ละแบบก็ทำการผลิต ณ. จุดที่ให้กำไร (ในระยะสั้น) สูงสุดภายใต้ฟังก์ชันการผลิตที่เป็นอยู่ แสดงว่าฟาร์มแต่ละแบบมีการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตในสัดส่วน (combination) ที่เหมาะสมที่สุดแล้ว เพราะว่ามีการใช้ปัจจัยผันแปร ณ. ระดับที่มูลค่าเพิ่มของผลผลิตที่ได้จากการใช้ปัจจัยผันแปรแต่ละชนิด เท่ากันกับราคาปัจจัยผันแปรชนิดนั้น ๆ

ข้อสรุปดังกล่าวนี้ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งสำหรับการพิจารณาการปฏิรูปที่ดินในเขตอำเภอแม่ทา กล่าวคือ การปฏิรูปที่ดินสามารถจะดำเนินการไปได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างประสิทธิภาพของการจัดการฟาร์มกับขนาดของที่ดินที่เหมาะสมที่จะทำการปฏิรูปเพื่อให้ได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการฟาร์มทั้งสองแบบให้ประสิทธิภาพเท่ากัน

ผลจากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 พบอีกว่า ผลตอบแทนต่อขนาดมีค่าคงที่ (constant returns to scale) เพราะฉะนั้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวจึงมีค่าคงที่ เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวจะเป็นเส้นตรงขนานกับแกนอน นั่นคือจะผลิต ณ. ปริมาณเท่าใดก็ตามจะให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากันหมด นั่นคือจะไม่มีการประหยัดอันเนื่องมาจากขนาดของการเพาะปลูกที่

ใหญ่ขึ้น

ผลการค้นพบดังกล่าว เป็นข้อมูลอีกส่วนหนึ่งสำหรับการพิจารณาการปฏิรูปที่ดินในเขตอำเภอแม่ทา กล่าวคือ การปฏิรูปที่ดินในเขตอำเภอดังกล่าว สามารถดำเนินการไปได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกันระหว่างการประหยัด (หรือต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วย) กับขนาดของที่ดินที่จะทำการปฏิรูป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การปฏิรูปที่ดินในเขตอำเภอแม่ทานั้นสามารถจะทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับขนาดการผลิตที่มีการประหยัดที่ต่ำแต่ประการใด

นอกจากผลการวิเคราะห์ในการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลที่ย่วยในการตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปที่ดินแล้ว ยังเป็นข้อมูลบางส่วนที่ย่วยในการวางนโยบายของหน่วยงานบางหน่วย เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรในท้องที่อำเภอแม่ทา ซึ่งเป็นเขตอำเภอยากจนเขตหนึ่ง โดยที่ผลของการศึกษานี้ให้ข้อมูลว่า ถ้าหากรัฐจะมีนโยบายในการเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกรในท้องที่อำเภอแม่ทาโดยเน้นที่การจัดการฟาร์มในแง่ของการใช้ปัจจัยการผลิต ในสัดส่วน (combination) ที่เหมาะสมนั้น จะเป็นนโยบายที่เปล่าประโยชน์ เพราะว่าเกษตรกรได้มีการใช้ปัจจัยการผลิตในสัดส่วน (combination) ที่ให้กำไรสูงสุดในระยะสั้นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นรัฐจึงควรหันไปพิจารณาความเป็นไปได้ในการเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกรทางด้านอื่น

5.2 บทสรุป

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า ในการปฏิรูปที่ดินในเขตอำเภอแม่ทานั้น รัฐไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกันระหว่างขนาดของที่ดินที่จะปฏิรูป กับการประหยัดอันเนื่องมาจากขนาดของที่ดินที่ใช้ทั้งการเพาะปลูกและความสอดคล้องกันระหว่างขนาดของที่ดินที่จะปฏิรูป กับประสิทธิภาพของการจัดการฟาร์มแบบใช้แรงงานในครอบครัวมากหรือใช้แรงงานจ้างมาก สิ่งที่รัฐควรคำนึงถึงนั้นควรจะเป็นปัจจัยทางด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา เช่น ทางด้านการเมือง และสังคม ฯลฯ ทั้งนี้ น่าจะมีการศึกษาให้ละเอียดประกอบไปด้วยในแต่ละด้าน ทางด้านการพยายามเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรรัฐควรพิจารณาวิธีทางอื่นที่นอกเหนือไปจากการจัดการฟาร์มให้ได้กำไรสูงสุดภายใต้ฟังก์ชันการผลิตที่เป็นอยู่

5.3 แนวทางสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษารุ่นต่อไป น่าจะได้มีการแยกลักษณะการถือครองที่ดินแบบต่าง ๆ ออกจากกันด้วย เช่น การถือครองที่ดินที่เป็นเจ้าของที่ดิน การถือครองที่ดินแบบเช่า เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสนับสนุนการพิจารณาการปฏิรูปที่ดินอีกประการหนึ่ง พร้อมกันนี้ปัจจัยผันแปรอื่น ๆ เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง เมล็ดพันธุ์ ก็ควรจะมีการแยกต่างหากออกจากร่วมในการศึกษา เพื่อจะได้เห็นภาพที่เป็นรายละเอียดและชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ก็อาจจะพิจารณาตัวแปรที่เป็นการใช้แรงงานแทรกเตอร์กับการใช้แรงงานสัตว์ในการศึกษาด้วย อีกทั้งในด้านการศึกษาการประมาณค่าควรใช้ Restricted Seemingly Unrelated Regression เพราะว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าการใช้ Restricted Ordinary Least Squares เมื่อจำนวน observations มีขนาดใหญ่ และจากการที่การศึกษานี้สัมพันธ์ให้ฟังก์ชันการผลิตเป็นแบบ Cobb-Douglas production function อาจทำให้ได้ข้อสรุปที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากขึ้น การศึกษารุ่นต่อไปน่าจะได้มีการกำหนดให้ฟังก์ชันการผลิตอยู่ในรูปแบบอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพที่ควรจะเป็นมากขึ้นกว่านี้